

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

2019. november 25., hétfő, 19.00–22.30

Európai Parlament

STRASBOURG

Yann PADOVA jelölt meghallgatása

1. Miért jelentkezett a posztra, és miért tartja magát alkalmasnak a tisztség betöltésére?

Szakmai pályafutásom során **360 fokos betekintést nyerhettem az adatvédelemben**, amelynek területén **20 éve** dolgozom. Először jogalkotói szempontból foglalkoztam ezzel a témával a nemzetgyűlésben a 95/46/EK irányelv átültetése, valamint különféle törvénytervezetek kapcsán, amelyek egyike a nemzeti erkölcs elleni beavatkozások elkövetésének nyomkövetésére szolgáló nyilvántartást hozta létre. Itt a nemzetgyűlésben, ahol **tanácsosként a szigorú semlegesség** kötelezettsége vonatkozott rám, tanultam meg együtt dolgozni **különféle pártállású** képviselőkkel, illetve kompromisszumos megoldásokról tárgyalni a törvényszövegek kidolgozása során. Ugyanez volt a feladatomban az Európai Bizottsággal való egyeztetések során is, az általános adatvédelmi rendelet első változatainak megszövegezésekor. Ez a **jogalkotói tanácsadói** tapasztalat érzésem szerint különösen releváns az európai adatvédelmi biztosi szerepkörrel szemben a Parlament és a Tanács mellett betöltött szerepkörrel szemben.

Később, a francia adatvédelmi hatóság (CNIL) főtitkáráként a jogszabályok átültetése nyomán létrehoztam az „új CNIL”-t, amelyet újabb, sokrétű és jelentős jogkörökkel ruháztunk fel. **Például módosítottuk szervezeti felépítését és eljárásait, megszilárdítottuk szankcionálási és ellenőrzési jogköröket, valamint új szolgáltatásokat és eszközöket fejlesztettünk a felhasználók számára.** Az új jogkörök ismertetése céljából ambiciózus kommunikációs politikát vezettem be, többek között európai szinten is. Tekintettel az európai adatvédelmi biztosi új feladatkörökre, úgy gondolom, hogy ez a **tapasztalat**, amelyet a **változtatások végrehajtása, az irányítás, az új hatáskörök kialakítása, a szigorú költségvetési gazdálkodás**, valamint az eszközök és egyéni teljes **kommunikációs** politika bevezetése terén szereztem, létfontosságú az európai adatvédelmi biztosi megbízatás sikeres teljesítéséhez.

Az Energiaszabályozó Bizottság (CRE) biztosiaként felügyeltem az energiahálózat-üzemeltetők által végzett adatkezelésről szóló jelentés elkészítését. E hálózatüzemeltetők feladatai gyorsan változnak az „intelligens hálózatok” elterjedése és az ebből adódó tömeges adatgyűjtés eredményeként. Új lehetőségek jelennek meg, ezzel együtt viszont újfajta kockázatok is felmerülnek, mint például a kibernetikus növekedés. E tekintetben szintén hasznosra válik az európai adatvédelmi biztosi szerepkörben az a tapasztalat, amelyet egy új szabályozási keret kidolgozása során szereztem egy **stratégiai iparágban a végső fogyasztók szolgálatában, a digitális bizalom** kialakítása jegyében.

Az **ICO** (Information Commissioner's Office, Egyesült Királyság) stratégiai tanácsadójaként **jelenleg a szabályozás és az innováció közötti kapcsolattal foglalkozom**. A feladatom 2016-tól kezdve az volt, hogy javaslatot tegyek egy ún. „**sandbox**” (tesztkörnyezet) létrehozására, és támogassam az ICO-t ebben a folyamatban egészen az operatív bevezetésig. A közjót szolgáló innovációról pedig európai szintű vitát kell folytatni, különösen a **Parlamentben**, tekintettel a mesterséges intelligenciával kapcsolatos európai törekvésekre. Az, hogy ezzel a témával mélyrehatóan foglalkoztam, továbbá oktattam és publikáltam is, hasznomra fog válni a Parlamentnek nyújtott tanácsadás során.

Végezetül pedig, az ügyvédi hivatást jelenleg egy nemzetközi ügyvédi irodában gyakorlom. Személyes adatokkal kapcsolatos tanácsadást nyújtok vállalatoknak innovatív projektjeik és irányítási rendszerük kidolgozása során. Az adatvédelem problémaköre átalakulóban van, és egyre inkább a versenyképesség és a vállalkozások megkülönböztetésének egyik tényezőjévé válik. Ezenkívül komolyabb kockázati tényező is jelent, tekintettel az általános adatvédelmi rendelet által elírt szankciók összegére. Tanácsadói feladatköröm ezért manapság még inkább stratégiai és több jogrendszerrel átfogó jellegű. Véleményem szerint **a vállalatokat érintő kulcskérdéseknek, belső működésüknek**, valamint digitális átalakulásuk korlátainak és céljainak **megismerése és megértése el feltétele** annak, hogy az európai adatvédelmi biztos **érdemben** el tudja látni megbízatását.

Sokoldalú pályafutásom garanciát jelent a multidiszciplináris szakértelemre, a problémák stratégiai megközelítésére, a nemzetközi nyitottságra, de egyúttal a pragmatizmusra is. Szakmai múltam bizonyítja, hogy képes vagyok **hidat építeni a különböző jogterületek között, a jog és a technológia között, a jog és a gazdaság között, a különböző országok jogrendszerei között, az intézmények és a néha eltérő érdekeket képviselő politikai és egyéb szereplők között, illetve a kultúrák között**. Pályafutásom megmutatja ezenkívül, hogy **elkötelezett vagyok az adatvédelem európai koncepciója iránt**, és képes vagyok azt nemzetközi szinten védelmezni és **el mozdítani**. Ez az elkötelezettség **személyes háttérrel** is fakad, hiszen édesanyám révén félig svéd vagyok, míg édesapám kelet-lengyelországi származású, a nevem pedig annak az olasz városnak a neve, ahol seim annak idején menedéket találtak.

Ehhez még hozzátenném, hogy **a függetlenség szakmai életem központi elemét képezi**. Ez már akkor is így volt, amikor csatlakoztam a CNIL-hez és a CRE-hez, amelyek független hatóságok. Jelenlegi ügyvédi hivatásom gyakorlása során pedig a függetlenség etikai kötelezettségeim közé tartozik. A státuszon túlmenően a függetlenség a tetteimben is megnyilvánul: erről tanúskodnak például az elfeledtetéshez való jogról írt tudományos **cikkeim**, amelyek ugyanabba az irányba mutatnak, mint a Bíróság ítélete (C-507/17. számú ügy), vagy az állami megfigyelésre vonatkozó, **a Bíróság előtt nemrégiben elhangzott szóbeli elmondásom** (C-511/18. számú ügy). A függetlenség sok mindent megkövetel: magában kell foglalnia az **összes érdekelt féllel folytatott párbeszédet**, ami nélkül nem több az „önmódszerre” való törekvésnél. Az európai adatvédelmi biztosnak ilyen módon kell szemlélnie a függetlenséget, amely ugyan sokat követel meg, mégis **konstruktív, nyitott, de mégis zárt** – és én ezt a szemléletet kívánom európai adatvédelmi biztosként az **Önök szolgálatába** állítani.

2. Mi az elképzelése az európai adatvédelmi biztos jövőbeli vezetési hatásköréről? Térjen ki arra is, hogy milyen kihívásokra számít, és mely prioritásokat szánna a független hatóságnak!

A **mesterséges intelligencia**, az öntanuló algoritmusok és a dolgok internete gyors fejlődése nyomán Európa **példa nélküli etikai kihívásokkal** néz szembe. Mivel az elállított adatmennyiség 24 havonta megkétszereződik, hogyan szabályozhatjuk azokat az algoritmusokat, amelyek önmagukat módosítják, és néha úgy történik, hogy még alkotói is elveszítik felettük az irányítást? Hogyan tehetjük átláthatóvá és érthetővé ezeket az eszközöket, amelyek elárasztják mindennapi életünket? Hogyan biztosíthatjuk objektivitásukat és mérhetjük részrehajlásukat? Hogyan javíthatjuk őket, ha a működésük diszkriminatív? Ezek a kihívások még nagyobbak annak tükrében, hogy **Európa két szabályozási modell közé szorult**: az egyik az Egyesült Államok modellje, amelyben nem léteznek az adatokra vonatkozó horizontális szövetségi jogszabályok, hanem a bíróság (sőt akár az ágazati szabályozó) avatkozik be utólagosan, a másik pedig a kínai modell, amelynek jellemzője az adathozzáférés nagymértékű állami központosítása.

Az **adatok ezen geopolitikai környezetében**, az épülő digitális világban **Európának** új, meghatározó szereplőként kell **bizonyítania**. A Bizottság bejelentette azon szándékát, hogy 100 napon belül javaslatot nyújt be a mesterséges intelligenciáról. Európának **megvannak az eszközei céljai megvalósításához**, hiszen már rendelkezik egy szilárd jogi kerettel, amelyre az új szabályozás épülhet, **ez pedig az általános adatvédelmi rendelet**. Ez a szöveg rendelkezik a vonatkozó elvekről, például az elszámoltathatóságról, az átláthatóságról és a személyek azon jogáról, hogy ne hozzanak őket érintő határozatot kizárólag automatizált feldolgozás alapján. Európa az általános adatvédelmi rendeletre építve képes és köteles is **biztosítani a mesterséges intelligencia etikus, felelősségteljes, az emberek és a társadalom egészének javát szolgáló felhasználását**. A mesterséges intelligenciával kapcsolatos **európai, humanista „út” építése** során az **általános adatvédelmi biztosnak** komoly szerepe van mint olyan **tanácsadónak**, aki pragmatikus, innovatív **javaslatokat** tesz a **Parlamentnek**, e **kiemelt szervezetnek**, amely az említett európai „út” **demokratikus** kialakításának színtere lehet. Valójában egy olyan kockázatalapú szemléletet lehetne meghonosítani, amelynek alapja a kísérletezéshez való jog, megerősített hitelesítési, javítási és átláthatósági mechanizmusok, sőt akár a felhasznált adatok és algoritmusok nyomomonkövethetősége (esetleg egy „adatútlevél” bevezetése céljából?). Ez egy olyan fajsúlyosabb kezdeti kihívás, amellyel **nemzetközi szinten is foglalkozni kell**. Ennek az **európai „útnak” a szöveg je** pedig az **európai adatvédelmi biztos** kell hogy legyen.

Az európai adatvédelmi biztos elállított második stratégiai kihívás **az adatok növekvő értékéből, valamint az adatgazdaság összetettségéből és méretezhetőségéből ered**. Az értéklánc megértése és az újonnan megjelenő **tendenciák** és szereplők **azonosítása** el feltétele lett az olyan érdemi tanácsadásnak, amely **rugalmas és proaktív**, tehát nem csupán reagálni próbál a változásokra. Ehhez az európai adatvédelmi biztosnak **erősíteni kell a versenyfelügyelettel** megbízott európai hatóságokkal és a **nemzeti adatvédelmi hatóságokkal** folytatott operatív **együttműködési** mechanizmusokat, és partnerségeket kell kialakítani a kutatóközpontokkal a **gazdaság**, a **kiberbiztonság** és a technológiahasználat **szociológiája** területén. Fontos pedig az európai adatvédelmi biztosnak **erősíteni kell saját elretekint technológiai** elemzési és beavatkozási kapacitását azáltal, hogy **diverzifikálja személyzete profilját, ami erősíteni fogja függetlenségét**.

Az **elretekint technológiai elemzési kapacitás kialakításában** már rendelkezem **tapasztalattal**, hiszen a CNIL-nél létrehoztam a **szakértői laboratóriumot**, amely a magam nevében az egyik első Európában, és ennek során a mérnökök arányát hat év alatt 3%-ról 10%-ra növeltem a személyzetem belül. Az adatvédelem ugyanis nem tud **adatsziló**k alapján működni. Ahhoz, hogy **hozzáért, proaktív és multidiszciplináris tanácsadóként támogassa a**

Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot, az európai adatvédelmi biztosnak még nyitottabbá kell válnia, és egy új stratégiai projektet kell összefognia. Én kész vagyok ezt a projektet **közös erővel kidolgozni** a hivatalba lépésemet követő 6 hónapon belül, az **érintett felekkel** egyeztetve, hiszen a **függetlenség** nem egyenlő az „**önm ködéssel**”.

A harmadik kihívás a b nözés elleni küzdelem céljából történő, államok – többek között harmadik országok – közötti adatmegosztás és adattovábbítás kérdése. A **Bíróság és a Parlament határozott álláspontot alakítottak ki**, amelyre az európai adatvédelmi biztos mind tanácsadási, mind ellenőrzési feladatainak teljesítésekor építhet (lásd a 3. kérdést).

Az európai adatvédelmi biztos eltt álló utolsó kihívás pedig az uniós intézmények **felügyel jeként** betöltött szerepéből adódik. Az európai adatvédelmi biztosnak **kiszámítható, tisztességes és hiteles** ellenőrzésnek kell lennie. Ennek érdekében továbbra is **támogatnia** kell az uniós intézmények megfelelő ségre és **érettségre való törekvéseit**, például azáltal, hogy **új eszközöket** kínál számukra az elszámoltathatóság terén, többek között alvállalkozási szerződés mintákat, önértékelési eszközöket, tematikus **gyakorlati útmutatókat** vagy a kiberbiztonsággal kapcsolatos magas szintű képzéseket. Emellett pedig az európai adatvédelmi biztosnak fejlesztenie kell saját (helyszíni, illetve dokumentum-) **ellenőrzési képességét** is, ami **sajátos kompetenciákat** igényel. Ezt azért tudom, mivel **én hoztam létre a CNIL ellenőrzési szolgálatát**. Végül pedig az európai adatvédelmi biztosnak **közzé kell tennie éves ellenőrzési programját és számot kell adnia annak végrehajtásáról**, mégpedig a **Parlament eltt**. Ugyanilyen fontos, hogy az európai adatvédelmi biztos **hiteles** legyen mind az Unión belül, mind pedig a külvilág számára.

Ahhoz, hogy e kihívásokat sikeresen kezelhesse, az **európai adatvédelmi biztosnak a Parlament teljes támogatását** kell élveznie, hogy b víthesse eszközeinek körét, amelyek továbbra is elégtelenek annak tükrében, hogy milyen feladatokkal és kihívásokkal kell szembenéznie.

3. Hogyan szándékozik betölteni az európai adatvédelmi biztosnak a bel- és igazságügyi ügynökségek felügyelete tekintetében jogilag kijelölt szerepét, és mi a véleménye a személyes adatoknak a bel- és igazságügyi ügynökségek által végrehajtott cseréjéről, különös tekintettel a személyes adatok harmadik országokba történő továbbításának felügyeletére?

Az európai igazságügyi és rendőrségi szervek adatkezelésének hatékony ellenőrzése érdekében célszerű **ismerni az igazságszolgáltatási láncot**, az igazságügyi intézmények, valamint a b nözés elleni küzdelemért felelős szervek **működését**. Úgy gondolom, hogy ebben a tekintetben különösen releváns a francia nemzetgyűlés törvényhozási bizottságában és a CNIL-nél (francia adatvédelmi hatóság) szerzett tapasztalatom.

A törvényhozási bizottságban a büntető jog, a büntetés-végrehajtási szervek költségvetésének nyomon követése és a személyes adatokkal kapcsolatos jog területével foglalkoztam. Ennek keretében hét éven át a legkülönbözőbb büntető jogi szövegekkel dolgoztam, beleértve többek között a nemi erkölcs elleni súlyos bűncselekmények elkövetésének nyomon követésére szolgáló adatbázis és eszköztár létrehozását („FIJAIS” nyilvántartás).

Ami a CNIL-t illeti, **ők sokáig azon kevés adatvédelmi hatóság közé tartoztak Európában, amelyek elzetes és utólagos ellenőrzési jogkörrel rendelkeztek a rendőrségi és igazságügyi**

akták felett. Így hát f titkárként 2008 és 2009 folyamán megszerveztem az illetékes államügyészek felügyelete alatt m kód **rend rségi igazságügyi nyilvántartás („STIC”) els általános felülvizsgálatát**. E felülvizsgálat idején a STIC 36 millió ember adatait tartalmazta. A felülvizsgálat több mint egy évig tartott, és magában foglalt 19 helyszíni ellen rzést, kérd ívek kiküldését 34 bíróság részére, amelyek a franciaországi büntet jogi tevékenység 50%-át fedték le, továbbá számítógépes lekérdezéseket a csatlakozások biztonságára és nyomkövethet ségére vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatban. Másrészt l, a személyek a rend rségi adatkezeléshez kapcsolódó hozzáférési jogukat akkoriban csak úgymond „közvetve” gyakorolhatták, azaz ezt a jogot a kérelmez nevében a CNIL gyakorolta, amire egyébként az európai adatvédelmi biztosnak is lehet sége van az (EU) 2018/1725 rendelet 84. cikke értelmében. Ez az **egyedülálló tapasztalat a közvetett hozzáférési jog ellen rzése és gyakorlása terén** (évente közel 4000 kérelem érkezett be a CNIL-hez) különösen hasznos lesz számomra az európai adatvédelmi biztos szerepkörben.

Az európai adatvédelmi biztos ugyanis **összetett jogi keretben** végzi munkáját, amely a soron következő hivatali ideje során változni fog. Bár már elfogadásra került az (EU) 2018/1725 rendelet és annak IX. fejezete, az európai adatvédelmi biztos hatásköre továbbra is módosulhat, mivel több különleges jogi eszközön alapul. Ez a helyzet áll fenn az Europol, az Eurojust vagy az Európai Ügyészség által végzett operatív adatkezelési m veletek esetében. Az európai adatvédelmi biztos hatásköre eltér , hiszen nem szabhat ki közigazgatási bírságot, nem rendelheti el a nemzetközi adatáramlás felfüggesztését, és nem figyelmeztetheti az Európai Ügyészséget. Továbbá – az Europoltól eltér en – az Eurojust és az Európai Ügyészség részére nem írhatja el az adatkezelés tilalmát sem.

A jelenleg hatályos jogrendszerek azonban lehet vé teszik az **európai adatvédelmi biztos** számára, hogy **szigorú ellen rzést gyakoroljon ezen ügynökségek felett, ami elengedhetetlenül szükséges az ilyen adatok kezelésével járó kockázatok**, valamint az egyes információs rendszerek **interoperabilitási lehet ségeinek** tükrében. A kockázat az adattovábbítások – ezen belül különösen a harmadik országokba irányulóak – esetében a legmagasabb, és itt van szükség a legszigorúbb ellen rzésre. Amennyiben a Bizottság nem fogad el az (EU) 2016/680 irányelven alapuló megfelelő ségi határozatot, az európai adatvédelmi biztos szerepe kulcsfontosságúvá válik.

Ez az ellen rzés az Unió és harmadik országok között létrejött, az Europol általi adattovábbításra vonatkozó megállapodások esetében már most is létezik, és ezután is folytatódnia kell, mégpedig az eddigi, következetesen magas színvonalon. Ami pedig az Eurojustot és az Európai Ügyészséget illeti, az ellen rzést végz nek a rá ruházott ellen rzési jogkört gyakorolva teljes mértékben meg kell bizonyosodnia arról, hogy **az adattovábbítások megfelelnek az irányadó rendeletekben meghatározott szabályoknak, valamint a Bíróság követelményeinek**. Annak kockázata, hogy a továbbított adatokat harmadik országokban nem rendeltetésszerűen használják fel, valós, és ebben a tekintetben szigorú ellen rzésre van szükség.

Ahhoz, hogy **elkerüljük** az ellen rzési rendszerek **széttagolódását** és így a személyes adatok védelmének gyengülését ezen a kiemelked en érzékeny területen, az (EU) 2018/1725 rendelet 98. cikke tartalmaz egy id szakonkénti felülvizsgálati záradékot (e felülvizsgálatnak legkés bb 2022. április 30-ig meg kell történnie). Ez a záradék el írja, hogy a Bizottság vizsgálja meg az egyedi szövegeket, ellen rít az (EU) 2016/680 irányelvnek való megfelelésüket, és azonosítsa az említett széttagoltsághoz vezet esetleges eltéréseket. Itt meghatározó szerep jut

az európai adatvédelmi biztosnak, aki megosztja tapasztalatát és tanácsot ad a Bizottság, a Tanács és a Parlament részére.

E tekintetben **lényegesnek** tartom, hogy az **európai adatvédelmi biztos** i. már 2020 elején állítson össze egy **többéves ellen rzési programot**, amelyen éves programjai alapulnak (lásd a 2. kérdésre adott választ); ii. b vítse a helyszíni ellen rzési elvégzéséhez szükséges **kompetenciáit** és eszköztárát; iii. alakítson ki szoros **koordinációt a nemzeti adatvédelmi hatóságokkal**, tekintettel az említett ügynökségek által kezelt adatok „vegyes” jellegére; iv. kifejezett és megkülönböztetett formában adjon számot felügyeleti feladatairól; valamint v. az ügynökségek személyzetével együttm ködve dolgozzon ki célirányos **támogatási** és megfelelési **eszközöket**.